

21.4.2008

KAS-2008-R-2-531

Kuusakoski Oy
PL 9, Hyttipojankuja 2
02781 Espoo

Viite / Hänvisning

Asia / Ärende

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI-OHJELMASTA; KUUSAKOSKI OY, KOTKAN PALVELUPISTEEN SIIRTO HANSKINMAAN TEOLLISUUSALUEELTA PALASLAHDEN TEOLLISUUSALUEELLE

HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

Kuusakoski Oy on 13.2.2008 toimittanut Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994 muutettu 267/1999, 458/2006) mukaisen ympäristövaikutusten arviointiohjelman koskien Kotkan palvelupisteen siirtoa Hanskinmaan teollisuusalueelta Palaslahden teollisuusalueelle.

Hankkeen nimi

Kuusakoski Oy:n Kotkan palvelupisteen siirto Hanskinmaan teollisuusalueelta Palaslahden teollisuusalueelle.

Hankkeesta vastaava ja yhteystiedot

Kuusakoski Oy
PL 9, Hyttipojankuja 2
02781 Espoo

Hankkeesta vastaavan käyttämä konsultti

Insinööritoimisto Ecobio Oy
Tallberginkatu 1 C 87
00180 Helsinki

Yhteysviranomainen

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus
PL 1023 (Kauppamiehenkatu 4)
45101 Kouvola

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Hankkeeseen on sovellettava ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (486/1994, muut. 267/1999, 458/2006) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, sillä kyse on YVA-asetuksen (713/2006) hankeluettelon (2 luku 6 §) kohdan 11 b mukaisesta hankkeesta.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma tarvittavista selvityksistä sekä arviointimenettelyn järjestämisestä. Arviointiohjelman ja tämän lausunnon perusteella hankkeesta vastaava laatii hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen, jossa esitetään mm. hankkeen eri toteuttamismahdolliset vaihtoehdot ja niiden keskeiset ympäristövaikutukset sekä haitallisten vaikutusten mahdolliset lieventämiskeinot. Arviointiselostuksen valmistuttua (kesä 2008) se tulee vastaavaan julkiseen käsittelyyn kuin nyt käsiteltävänä oleva arviointiohjelma.

Hanke ja sen perustelut

Kuusakoski Oy on kierrätysalan johtava yritys Itämeren alueella. Vuonna 1914 Viipurissa perustetun yhtiön toiminta-ajatuksena on alusta alkaen ollut kierrätysmateriaalien tehokas talteenotto ja jalostaminen teollisuuden korkealaatuisiksi raaka- ja seosaineiksi. Kuusakoski Oy:llä on Suomen, Skandinavian, Venäjän, Baltian, Puolan, Kiinan, Englannin ja USA:n alueella yhteensä 100 palvelupistettä, käsittäen mm. kuusi metallien murskauslaitosta. Yhtiön päämarkkina-alueet ovat Eurooppa, Pohjois-Amerikka ja Aasia.

Kuusakoski-konsernilla on kaksi päätoimialaa: kierrätysliiketoiminta ja valimoliiketoiminta. Konsernin monimetallitehdas ja murskauslaitokset kierrättävät käytöstä poistetut tuotteet metalliraaka-aineiksi.

Kuusakoski Oy hankkii kierrätysmateriaaleja kaikkialta toiminta-alueeltaan. Yhtiöllä on logistinen järjestelmä, joka sisältää materiaalin keräyksen, käsittelyn sekä maa- ja merikuljetukset. Yhteistyö asiakkaiden kanssa perustuu pitkäaikaisiin sopimuksiin.

Kuusakoski Oy on merkittävä tuotekohtaisten kierrätyspalveluiden toimittaja Itämeren alueella. Yhtiö tarjoaa käytöstä poistettujen tuotteiden käsittelyyn kierrätyspalveluita mm. käytöstä poistetuille ajoneuvoille, akuille, sähkö- ja elektroniikkalaitteille, metallipitoisille nesteille ja liuksille, metallipakkauksille, rakennusjätteille sekä yhteiskunnan ja teollisuuden metallijätteelle. Kuusakoski Oy:n tavoitteena on vähentää ympäristökuormitusta pitämällä uusiutumattomat käyttöön otetut luonnonvarat käytössä. Näin voidaan vähentää kaivostoiminnan aiheuttamaa ympäristökuormitusta.

Kuusakoski Oy haluaa turvata toimintansa jatkumisen Kotkan seudulla. Kierrätystoiminnan jatkuminen viivytyksettä edesauttaa valtakunnallisen ja alueellisen jättesuunnitelman toteutumista. Palvelupisteen toiminta helpottaa myös erilaisten tuottajavastuun piirissä olevien jättejakeiden kierrätystä alueella.

Hankekuvaus

Kuusakoski Oy suunnittelee Kotkan palvelupisteensä siirtämistä nykyiseltä paikalta Hanskinmaan teollisuusalueelta Kotkan kaupungin osoittamaan uuteen paikkaan Palaslahden teollisuusalueelle.

Hanskinmaan teollisuusalueella nykyisin toimiville teollisuusyrityksille pyritään löytämään uudet sijoituspaikat Palaslahden teollisuusalueelta. Tämä on Kotkan kaupungin maankäyttösuunnitelmien mukaista ja palvelee myös sataman tulevaisuuden tarpeita. Kotkan kaupungin tavoitteena on, että Kuusakoski Oy siirtyy uudelle paikalle vuoden 2008 loppuun mennessä.

Palaslahden teollisuusalueelle suunniteltuja toimintoja ovat mm. kierrätysmetallin käsittely, metallilastujen briketointi, käytöstä poistettujen ajoneuvojen, renkaiden, sähkö- ja elektroniikkalaitteiden, paperin, pahvin, muovin sekä rakennusjätteen ja puun vastaanotto, välivarastointi ja esikäsittely tai käsittely. Tämän lisäksi palvelupisteessä vastaanotettaisiin ja välivarastoitaisiin myös akkuja ja paristoja. Esikäsitelty tai käsitelty materiaali toimitetaan teollisuuden raaka-aineiksi, jatkokäsittelyyn yhtiön muille laitoksille tai muuhun hyötykäyttöön.

Hankevaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja:

Hanketta ei toteuteta (0-vaihtoehto)

Mikäli Kuusakoski Oy:n Kotkan palvelupisteen siirto Palaslahden teollisuusalueelle ei toteudu, Kuusakoski Oy jatkaa toimintaansa nykyisellä paikallaan. Tällä saattaa olla vaikutuksia Kotkan sataman toimintaan, sillä satamalla on tarve keskittää toimintojaan ja lisätä logistiikka-alueiden määrää. Tämän vaihtoehdon toteutumisella on todennäköisesti vaikutuksia myös Palaslahden teollisuusalueelle, sillä Kuusakoski Oy:lle osoitetulle tontille siirtyä vaihtoehdon toteutuessa joku toinen teollisuusyritys.

Nykyisen toiminnan siirto Palaslahden teollisuusalueelle (vaihtoehto 1)

Kuusakoski Oy:n Kotkan palvelupiste siirretään Hanskinmaan teollisuusalueelta Palaslahden teollisuusalueelle. Noin 6,3 ha:n kokoinen suunnittelualue sijoittuu Mussalon kaupunginosaan. Kiinteistön (285-20-8-29) omistaa Kotkan kaupunki. Lähistöllä toimii mm. jätevedenpuhdistamo ja Pohjolan Voima Oy:n voimalaitos.

Palvelupisteelle suunniteltuja toimintoja ovat kierrätysmetallin käsittely, metallilastujen briketointi, käytöstä poistettujen ajoneuvojen, renkaiden, sähkö- ja elektroniikkalaitteiden, metallipitoisten sakkojen ja pölyjen, paperin, pahvin, muovin, lasin sekä rakennusjätteen ja puun vastaanotto, välivarastointi, lajittelu ja toimittaminen muualle käsiteltäväksi. Lisäksi palvelupisteessä vastaanotettaisiin ja välivarastoitaisiin myös akkuja, paristoja sekä muiden ongelmajätteiden pieneriä. Käsitelty materiaali toimitetaan teollisuuden raaka-aineiksi, jatkokäsittelyyn yhtiön muille laitoksille tai muuhun hyötykäyttöön.

Toiminnot jatkuvat pääosin nykyisen ympäristöluvan laajuusina, jonka lisäksi alueella vastaanotettaisiin ja käsiteltäisiin myös rakennusjätettä sekä nykyistä enemmän autonrenkaita.

Laajennettu toiminta Palaslahden teollisuusalueella (vaihtoehto 2)

Tässä vaihtoehdossa toimintaa laajennetaan nykyisen ympäristöluvan sallimasta määrästä. Toiminnot sijoittuvat edelleen samalle 6,3 ha:n tontille, mutta vastaanotettavan, käsiteltävän ja kierrätettävän materiaalin määrää kasvatetaan jonkin verran nykyisestä (taulukko 1). Tilan käyttöä tontilla ja logistiikkaa tehostetaan vastaavasti.

Taulukko 1. Kotkan palvelupisteellä käsiteltävän kierrätysmateriaalin määrä eri vaihtoehdoissa.

Laatu	Kierrätettävän materiaalin määrä t/a (0-vaihtoehto ja vaihtoehto 1)	Kierrätettävän materiaalin määrä t/a (vaihtoehto 2)
Kierrätysmetallit	320 000	320 000
Käytöstä poistetut ajoneuvot	3 000	5 000
Käytöstä poistetut sähkö- ja elektroniikkalaitteet	1 000	10 000
Akut ja paristot	5 000*	10 000
Rakennusjäte	10 000*	50 000
Puu, paperi, pahvi ja muovi	3 000	10 000
Renkaat	10 000*	30 000
Metallipitoiset sakat ja pölyt	5 000	5 000
Ongelmajätteiden pienerät	100	1 000
Yhteensä	n. 357 000	n. 441 000

* Eivät sisälly tässä laajuudessa nykyiseen toimintaan. 0-vaihtoehdossa akkujen ja paristojen vastaanottomäärä on 200 t/a, rakennusjätettä ei vastaanoteta lainkaan ja vastaanotettavien renkaiden määrä on 1 000 t/a.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Laitosta varten on haettava erilaisia lupia. YVA-lain 13 §:n mukaan viranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen tai tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon.

Kuusakoski Oy:n tulee hankkia hanketta koskien seuraavat luvat:

? Ympäristölupa (Kaakkois-Suomen ympäristökeskus)

? Rakennuslupa (Kotkan kaupungin rakennusvalvontaviranomainen)

Mahdollisia muita tarvittavia lupia voivat olla kemikaalilain mukaiset luvat tai jätevesilaitoksen kanssa tehtävät sopimukset jätevesien johtamisesta viemäriverkkoon.

Liittyminen muihin hankkeisiin

Kuusakoski Oy:n suunniteltu palvelupiste sijoittuu Palaslahden terminaali- ja teollisuusalueelle. Alue ja sen lähiympäristö ovat kehittymässä satamatoimintojen taustalueeksi ja satamaa palvelevaksi terminaali- ja teollisuusalueeksi. Kotkan Mussalon sataman laajennushankkeen YVA-menettely toteutettiin vuosina 2005-2007. Palaslahden pohjoispuolelle, Ristiniementien ja Merituulentien väliselle alueelle on suunniteltu

nitteilla uusi ratapiha. Kuusakoski Oy:n toiminnoista metallin käsittelyn ja kierrätyksen lisääntyminen vaikuttaisi osaltaan raideliikenteen määrään alueella sekä tieliikenteeseen. Alueen lähistöllä on vireillä myös Mussalon jätevedenpuhdistamon laajennus, mahdollinen PVO:n voimalaitoksen laajennus sekä Itämeren kaasuputkihankkeeseen liittyvä putkipinnoitushanke.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN, KUULEMINEN

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on kuuluttanut ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Kotkan kaupungin ilmoitustaululla 18.2 – 18.3.2008. Kuulutus on julkaistu Kymen Sanomissa 18.2.2008. Arviointiohjelma on ollut nähtävillä Kotkan kaupungintalolla (Kustaankatu 2, Kotka), Kotkan kaupunginkirjastossa (Kirkkokatu 24) sekä Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksessa (Kauppamiehenkatu 4, Kouvola). Lisäksi arviointiohjelma on julkaistu Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen internetsivuilla www.ymparisto.fi/kas/yva

Arviointiohjelmaa koskevat lausunnot ja mielipiteet pyydettiin toimittamaan Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle 27.3.2008 mennessä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä varten perustettuun ohjausryhmään kuuluvat Kuusakoski Oy:n ja YVA-konsultin (Ecobio Oy) lisäksi seuraavien tahojen edustajat: Kotkan kaupunki, Kotkan Satama Oy, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus. Ohjausryhmän tarkoituksena on edistää tiedonkulkua ja –vaihtoa hankkeesta vastaavan, viranomaisten ja muiden sidosryhmien välillä sekä seurata YVA:n kulkua ja keskustella arviointiselostuksen ja sitä tukevien selvitysten laadinnasta.

Yleisötilaisuus

Hanketta ja ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa koskeva yleisötilaisuus pidettiin 20.2.2008 Kotkan Mussalon satamaterminaalissa (Merituuli-toimistorakennus). Yleisötilaisuuteen osallistui hankkeesta vastaavan, konsultin ja yhteysviranomaisen lisäksi 21 henkilöä. Yleisötilaisuudessa esiteltiin YVA-lain tarkoitus ja keskeinen sisältö sekä Kuusakoski Oy:n hanke ja sitä koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma. Keskusteluissa nousi esiin mm. meluun, päästöihin sekä eri toimintojen yhteisvaikutuksiin liittyvät kysymykset. Asumisolosuhteita ei tulisi huonontaa.

Asukastilaisuus

Hankkeesta vastaavan toimesta pidettiin 1.4.2008 asukastilaisuus, jossa tutustuttiin laitoksen toimintaan nykyisellä toimipaikalla sekä katsastettiin uusi alue. Lisäksi pidettiin keskustelutilaisuus, jonka yhteydessä osallistujilla (14 henkilöä) oli mahdollisuus täyttää myös lyhyt asukaskysely.

Asukkaat vastustavat melua tuottavan toiminnan siirtämistä jälleen lähelle asutusta, melua tulee, mutta lähde epävarma. Asukkaita huolettaa myös sataman laajenemisen ja teollisuuden yhteisvaikutus, asuinympäristön tilan heikkeneminen sekä huoli oman kodin menettämisestä.

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA ESITETYT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Yhteenvedo yhteysviranomaiselle toimitetuista lausunnoista ja mielipiteistä

Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle toimitettiin arviointiohjelmasta 9 lausuntoa. Yleisenä huomiona lausunnoista voidaan todeta, että keskeiseen asemaan nousivat ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat vaikutukset. Lausunnoissa ja kannanotoissa kiinnitettiin huomiota mm. meluun, päästöihin sekä eri toimintojen yhteisvaikutuksiin.

Seuraavassa yhteenvedo yhteysviranomaiselle toimitetuista lausunnoista:

Kotkan kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen lausunto ei ollut saapunut yhteysviranomaiselle 21.4.2008 mennessä.

Kotkan kaupunki, ympäristökeskus (2.4.2008)

YVA:ssa tulee tarkastella huolellisesti erilaisten kierrätysmateriaalien ja toimintojen pöly-, savu-, kemikaali- ja roskaamisvaikutukset, toiminnasta ja siihen liittyvästä liikenteestä aiheutuva melu ja tärinä, hulevesien hallittu käsittely, toiminnan turvallisuusriskit sekä vaikutusten kokeminen asuinalueilla.

Tarkasteltavat vaihtoehdot ovat realistiset sekä eri ympäristöissä tapahtuvan toiminnan että sen laajuuden vaikutusten vertailuun ja arviointiin. Ohjelmassa on esitetty huomioon otettavat ympäristövaikutukset käytännön kannalta kattavasti.

Toiminnalle suunniteltu uusi sijainti on harkittu kokonaisuutena muiden vastaavaan luonteisten toimintojen kokonaisuutena alueen kaavoituksen yhteydessä. Mussalon suuren teollisuus- ja satama-alueen läheisyys asuinalueisiin nähden on vaativa yhtälö. Monien erilaisten raskaittenkin toimintojen sijoittuminen alueelle luo yhteisen paineen ympäristövaikutusten hallintaan ja asukkaiden terveyden ja viihtyvyyden suojeluun. Kuusakosken palvelupisteen YVAssa on hyvä pitää mielessä teollisuusalueen yhteisvaikutus lähiasuinalueisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa.

Etelä-Suomen lääninhallitus (26.3.2008)

Lääninhallitus esittää, että arvioitaessa hankkeen vaikutuksia häiriintyviin kohteisiin huomioitaisiin asuinrakennusten lisäksi vaikutusalueella mahdollisesti sijaitsevat muut terveydellisesti herkätkä kohteet (päiväkodit, koulut, sairaalat, vanhainkodit jne.).

Arvioitaessa hankkeen vaikutuksia pohjavesiin on tarpeen selvittää vaikutusalueella käytössä olevat talousvesikaivot ja hankkeen vaikutukset veden laatuun. Talousveden laatuvaatimuksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa (461/2000 ja 401/2001). Pintavesiin kohdistuvia vaikutuksia selvitetessä on tarpeen kartoittaa vaikutusalueella mahdollisesti sijaitsevat yleiset uimarannat ja hankkeen vaikutukset uimaveden laatuun. Yleisten uimarantojen uimavesien laatuvaatimuksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön päätöksissä (292/1996 ja 41/1999).

Rakentamisen aikaisia ympäristövaikutuksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa tulee myös tarkastella arviointiselostuksessa.

Lääninhallitus pitää tärkeänä, että vaikutusalueen kuntien terveydensuojeluviranomaiset ovat mukana arviointimenettelyssä, koska heillä on paikallinen asiantunte-

mus häiriintyvien kohteiden ja vaikutusalueen elinympäristön terveydellisistä olosuhteista.

Lääninhallituksen käsityksen mukaan arviointiohjelmassa ei riittävästi huomioida hankkeen ihmisiin kohdistuvia turvallisuuteen liittyviä riskitekijöitä.

Palaslahden alue on teollisuusaluetta, joten välittömiä vaikutuksia ihmisiin kohdistuen ei hanke aiheuta kuin Ristiniemen asuinalueella, jossa on sekä ympärivuotista että loma-ajan asutusta alle sadan talon verran. Mussalon alue on myös virkistyskäytössä, joskaan ei aivan välittömästi Palaslahden alueeseen liittyen. Ohjelmassa ennakoitu mahdollinen Merituulentien levenyttäminen tullee aiheuttamaan lisää sosiaalisia vaikutuksia.

Lääninhallituksen näkemyksen mukaan asukkaiden kuuleminen on arviointiohjelmassa esitetty melko kevyin ratkaisuin. Ohjelmassa ei tuoda myöskään riittävästi esiin, että ohjelman analysointivaiheeseen tulee osallistumaan myös yhteiskuntatieteellisen tai sosiaalipsykologisen koulutuksen saaneita asiantuntijoita.

Tiehallinto, Kaakkois-Suomen tiepiiri (25.3.2008)

Kaakkois-Suomen tiepiiri toteaa lausunnossaan, että toiminnan laajentuessa käsiteltävien materiaalien määrä kasvaisi n. 360 000 tonnista vuodessa n. 440 000 tonniin vuodessa. Suunnittelualuetta ympäröi molemmissa paikoissa teollisuusalue. Kuljetukset toimipisteelle suunnitellaan järjestettävän E18-tieltä Vt 15:lle ja Hovinsaaren kautta Merituulentielle. Liikennettä ei ole tarkoitus ohjata Mussalontielle.

Ohjelmassa (s.16) esitetty liikennemääräennuste Kotkan satamaliikenteelle on vanhentunut. Vaikutusten arvioinnissa on syytä ottaa lähtötiedoissa huomioon myös, että Kotkan kaupunki on yhdessä tiepiirin kanssa laatimassa kaupungin alueen tieverkoston selvitystä. Selvityksen yhteydessä päivitetään myös alueen liikennemalli.

Kymenlaakson liitto

Ei lausuntoa.

Ratahallintokeskus

Ei lausuntoa.

Museovirasto (7.4.2008)

Kuusakoski Oy:n nykyisen palvelupisteen tai suunnitellun palvelupisteen (VE 1-2) vaikutusten tarkastelualueilta ei tunneta sellaisia muinaismuistolain (295/639) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, joilla olisi vaikutusta hankkeen toteuttamiseen. Arviointiohjelman luvussa 7.4.3 mainitaan Palaslahden teollisuusalueen lähellä sijaitseva Tökkinen pronssi- tai rautakautinen hautaröykkiö. Se tutkittiin Museoviraston toimesta kesällä 2007. Museovirastolla ei ole arviointiohjelmassa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomautettavaa. Rakennetun kulttuuriympäristön osalta viitataan Kymenlaakson museon lausuntoon.

Kymenlaakson maakuntamuseo (4.4.2008)

Kymenlaakson maakuntamuseo toteaa lausunnossaan alueen olevan teollisuusaluetta, johon ei liity kulttuurihistoriallisia rakennuksia. Muinaismuistojen osalta viitataan Museoviraston lausuntoon.

Kymenlaakson pelastuslaitos (17.3.2008)

Alue, jolla käsitellään auton romuja ym. jätteitä, jotka voivat aiheuttaa öljyvahingon, tulee olla pinnoitettu siten, että öljyjätteet eivät pääse vuotamaan maaperään ja alueen sadevedet tulee johtaa öljynerottimen kautta.

Onnettomuustilanteet ja niiden vaikutukset tulee arvioida ennen toiminnan aloittamista laadittavassa pelastussuunnitelmassa sekä esitettävä toimenpiteet niiden ehkäisemisestä ja varautumisesta ko. vahinkoon: toimintaohjeet, sammutus- ja pelastusvälineet.

Ristiniemen asukasyhdistys ry (25.3.2008)

Kuusakoski Oy toimi vuosina 1993-1996 Palaskylän teollisuusalueella (Kotolahti). Kuusakoski Oy joutui siirtymään ko. alueelta v 1996 Hanskinmaalle nykyiseen paikkaan aiheutettuaan toiminnallaan ympäristöhaittoja lähiympäristön asukkaille. Erityisesti meluongelmat johtivat laitoksen siirtoon. Melumittauksia suoritettiin Kotkan kaupungin ympäristöviraston toimesta vuonna 1995. Toiminnasta Mussalon Kotolahdessa aiheutui toistuvasti meluhaittaa ympäröivälle asutukselle, lähinnä Takakylän alueelle.

Ristiniemen kylään ja sen lähiympäristöön on tullut merkittäviä elinolosuhteita heikentäviä asioita sataman ja sitä ympäröivien teollisuusalueiden laajentuessa. Kylää suojaava viheralue Ristiniemen kylän ja sen eteläpuoleisen teollisuusalueen välissä on nykyisin hyvin kapea. Suojaava puusto on poistettu kylän eteläpuoleiselta teollisuusalueelta, vallitsevat tuulet puhaltavat kohti Ristiniemeä, jolloin suoja ympäristökuormitusta vastaan on merkittävästi heikentynyt v 2007 jälkeen. Kylään kantautuu melua poikkeuksellisen herkästi sataman alueelta, jätevedenpuhdistamolta aiheutuu hajuhaittoja kylään, kylä kärsii ajoittain pölyhaitoista.

Ristiniemen asukasyhdistys katsoo, että arviointiohjelmassa tulee kiinnittää erityistä huomiota kylän nykyisiin elinoloihin vaikuttaviin seikkoihin ja miten ne huomioiden kokonaisympäristökuormitus kylässä lisääntyisi nykyisestään.

Ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten arviointiin (kpl 7.5) asukasyhdistys esittää seuraavia huomioita:

- Ristiniemen kylän osalta YVA-selostuksesta tulee käydä ilmi kokonaisvaikutukset terveyteen, samoin kokonaisvaikutukset asumiseen ja vapaa-ajan asumiseen
- arvioinnissa on otettava huomioon myös Ristiniemen kylän ja eteläpuoleisen teollisuusalueen välinen viheralue, jota käytetään virkistymistarkoitukseen
- arviointiohjelman mukaan melumittauksina tultaisiin käyttämään 2001 tehtyä mitausta, mikä on riittämätön aineisto kuvaamaan nykytilannetta. Sataman alue ja sen vaikutus melun kuuluvuuteen on merkittäväällä tavalla muuttunut v 2007 jälkeen
- ratapihan laajennukset ja raideliikenteen kasvun tuoma melu pitää ottaa huomioon kokonaismelua arvioitaessa
- melumittaukset on tehtävä kokonaan uudelleen ja niissä on käytettävä vastaavia menetelmiä ja arviointeja kuin Kotkan kaupungin ympäristöviraston toimesta tehtiin 1995 Kuusakoski Oy:n laitoksen ollessa Kotolahdessa

Arviointiohjelman mukaan ilman laatuun liittyviä vaikutuksia arvioidaan olemassa olevien tutkimusten mukaan. Jotta tutkimukset olisivat uskottavia, on niiden oltava tehty vuoden 2007 jälkeen, kun satama-alueelta on puusto poistettu ja viheralue on kaventunut nykyiseen tasoon. Erityisesti laitoksen tuottamien mahdollisten saasteiden kulkeutuminen ilmavirtojen myötä Ristiniemen alueelle on selvitettävä.

Suunnitteilla oleva Kuusakoski Oy:n palvelupisteen siirto takaisin lähelle asutusta, toiminnan ollessa lisäksi aikaisempaa laajempaa, tulisi oletettavasti aiheuttamaan kohtuuttomia ympäristöhaittoja lähiympäristön asukkaille.

Mielipide (10.3.2008)

Kuusakoski Oy:n palvelupiste sijaitsi aikanaan noin kilometrin päässä Takakylän asuntoalueesta. Melu- ja muiden haittojen takia ko. alue siirrettiin kauemmas Takakylän asuinalueesta Mussalon satama-alueelle. Suunniteltu uusi sijaintipaikka on suunnilleen yhtä lähellä asuinalueita kuin alkuperäinen. Melu- ja muut haitat tulevat rasittamaan Ristiniemen kylää samalla lailla kuin aikanaan Takakylää.

Uuden alueen olosuhteet ovat epäedullisemmat kuin alkuperäisen sijainnin. Metsä on hakattu kokonaan pois ja kallio tasattu Jämskäntien tasoon. Tuulet tuovat melun ja metallikappaleiden polttoleikkauksesta sekä koneiden ja laitteiden pakokaasuista syntyvät savut Ristiniemen kylään. Alueella tullaan tekemään mm. metallibrikettejä. Kyse on metallin pakkotyöstämisestä, joka tuottaa melua. Palvelupisteen sijainti on linjassa laajennetun jätevesipuhdistamon kanssa suhteessa vallitseviin tuuliin. Näiden yhteisvaikutus Ristiniemen kylälle tulee olemaan huomattava.

Alue sijaitsee Ristiniemen kylän lähivirkistysalueen eteläpuolella. Toiminnan haitat meluineen ja ilmansaasteineen on oleellinen haitta louhoksen reunan läheisyydessä liikkuville. Ko. alue on ainoa vapaa metsäkaistale Ristiniemessä.

Alueelle tullaan johtamaan rautatien pistoraide. Romua tuodaan alueelle mm. korkealaitaisilla venäläisillä rautatievaunuilla. Vaunut tyhjenetään teräskauhalla, joka aiheuttaa melua, kun kauha iskeytyy vaunun teräslaitoihin ja kun romu pudotetaan kasoille purkualueella. Tämä melu kantautuu Ristiniemeen nykyiseltäkin sijaintipaikalta, vaikka sinne on noin kolminkertainen matka. Maantieliikenne palvelupisteelle tullaan johtamaan Jämskäntietä pitkin, jota rasittaa mm. rautatiesillan työmaa, putkien betonointitehdas, Mussalon voimalaitos ja Palaslahden työmaa. Ristiniemen kylän liikenne kulkee samaa tietä. Turvallisuusriski tulisi olemaan ilmeinen. Alueella käsitellään myös autonromuja, akkuja, rakennusjätteitä, elektroniikkajätteitä, autonrenkaita jne. Alue toimii myös em. materiaalien välivarastona. Voidaan ajatella sinne tuotavan ja vietävän samoja materiaaleja eri muodoissa, jolloin liikenne Jämskäntiellä itseasiassa tuplaantuu. Jämskäntiellä tulee poikittaisliikenne kasvamaan oleellisesti, sillä Jämskäntien pohjoispuoli nykyisen radan ja Ristiniemen tien välissä kaavoitetaan teollisuusalueeksi.

Lausunnossa todetaan myös, että muutto uuteen paikkaan ei perustu lisäalueen tarpeeseen, vaan Kotkan Satama Oy haluaa Kuusakoski Oy:n alueen muuhun tarpeeseen, ilmeisesti konttialueeksi.

Lausunnossa esitetyin perustein todetaan, että palvelupisteen siirtoa ei pitäisi toteuttaa ja laitoksen tulisi pysyä entisessä sijoituspaikassaan aiheuttamansa melun ja muun ympäristöhaitan takia.

Mielipide (17.3.2008)

Kuusakoski Oy:n toiminta nykyisessä toimipaikassa (0-vaihtoehto) on todettu usean vuoden toiminnan perusteella kohtuullisen häiriöttömäksi lähiseudun asutus- ja virkistysalueille. Kyseisestä toiminnasta aiemmin Kotolahden teollisuusalueella (1994-1996) oli aiheutunut ongelmia melun savun ja pölyn osalta.

Ympäristölle ongelmallinen toiminta siirrettiin Kotkan kaupungin meluntorjuntaohjelman ja meluntorjuntalain hengen mukaisesti kaavallisesti ensisijaisesti häiriöttö-

mään paikkaan. Nyt ehdotettu alueen vaihdos on peilikuva edellisestä siirrosta eikä ole kestävän kehityksen mukainen toimenpide. Sataman massiivisten intressien huomioiminen ja Kuusakoski Oy:n sinällään arvokkaan kierrätystoiminnan ei pitäisi aliarvioida asumis- ja virkistysalueiden käyttöarvoa. YVA:ssa tulisi käyttää hyväksi myös sitä kokemuseräistä tietoa, jota kyseinen ajanjakso Kotolahden alueella tapahtumiseen aiheutti (vrt. liitteet asioiden todentamiseksi).

Väittämä, että uuden sijaintipaikan ja Ristiniemen asutuksen väliin jäisi kallio rakenteelliseksi meluesteeksi pitää vain osittain paikkansa. Todellisuudessa kaikkein lähin asutus sijaitsee Ristiniemen koilliskulmassa metsikön takana, josta kulkee avoin sähkölinja muualle Ristiniemeen. Myös asutusalueen länsireuna jatkuu kallioreunan ohi välialueen ollessa teollisuusaluetta, joka tulevaisuudessa kaadetaan puista ja louhitetaan tasaiseksi. Kannanotossa ehdotetaan välimaaston tarkennettua kaavallista kar-toittamista, jossa todettaisiin alueen tuleva korko ja viheralueen kaistan suuruus Ristiniemen kylän ja Kuusakoski Oy:n suunnitellun toimipaikan välissä.

Meluselvitysten osalta kannanotossa viitataan Kotkan kaupungin ympäristöviraston melumittaustuloksiin aiemman Kotolahden toimipisteen osalta, joiden perusteella toiminta siirrettiin nykyiseen paikkaan. Tuloksia tulee verrata ja analysoida tulevan toimipisteen melualueen arvioinnissa. Kysymys sinällään ei ole, kuinka lähellä asutusta toiminta silloin tapahtui, vaan kuinka etäälle 55 dB:n alue ulottui materiaalin käsittelymäärän ollessa noin 100 000 tn/v vertailuarvona nykyiseen käsittelymäärään.

Meluntorjuntalain 8 §:n säädös edellyttää ennaltaehkäisyn periaatetta meluntorjunnassa. Rakennuslainsäädännössä todetaan, että meluntorjunnasta on mahdollista huolehtia ennakoon kaavoituksen keinoin. Melua aiheuttavien toimintojen sekä liikenneväylien oikealla sijoittamisella asuntoalueisiin ja muihin melusta kärsiviin kohteisiin nähdén voidaan välttää meluongelmia.

Aikanaan Kotkan ympäristölautakunta, tekninen lautakunta ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ovat päätöksillään osoittaneet kaavoituksen antamin edellytyksin toiminnalle paikan, jossa ongelmat kohtuudella poistuivat. Mainittuihin säädöksiin vedoten tulisi arviointiohjelmassa selvittää, kuinka järkevää on pyörittää päätökset ja ehdottaa ongelmallista toimintaa takaisin lähemmäs asutus- ja virkistysalueita.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa ja samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma tarvittavista selvityksistä ja arviointimenettelyn järjestämisestä. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on tarkistanut YVA-ohjelman ja on yhteysviranomaisen lausuntoa laatiessaan ottanut huomioon arviointiohjelmasta yhteysviranomaiselle toimitetut lausunnot.

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus katsoo, että ympäristövaikutusten arviointiohjelma on tarkoitustaan vastaava ja pääosiltaan riittävä ja siinä on otettu huomioon arviointiohjelmalta YVA-lain ja -asetuksen (9 §) mukaan vaadittavat keskeiset seikat.

Ympäristökeskus esittää arviointiohjelmaan ja siinä esitettyihin arvioitaviin ympäristövaikutuksiin seuraavia huomioita ja tarkennuksia.

Hankekuvaus, tiedot hankkeesta

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on asianmukaisella tavalla esitetty tiedot hankkeesta ja sen tarkoituksesta, suunnitteluvaiheesta, sijainnista ja maankäyttötarpeesta sekä hankkeesta vastaavasta.

Hankkeen tarve ja tavoitteet samoin kuin niiden perusteet on tuotu esille.

Hankekokonaisuuteen (suunnittelu-, rakentamis- ja toimintavaihe niihin liittyvine erityiskysymyksineen) kuuluvat keskeiset osat sekä tekniset ratkaisut tulee arviointiselostuksessa kuvata riittävän yksityiskohtaisesti, hankkeen elinkaaritarkastelu mukaan lukien. Hanketta koskevien tietojen esittäminen riittävän yksityiskohtaisesti on tärkeää, jotta vaikutusten tunnistaminen ja selvittäminen on mahdollista.

Vaihtoehtojen muodostaminen

YVA-menettelyssä tutkittavat hankevaihtoehdot on keskeisiltä osin ja riittävässä määrin kuvattu arviointiohjelmassa.

Laitoshankkeiden YVA-menettelyjen osalta voidaan yleisesti todeta, että liikkumavara vaihtoehtojen muodostamisessa on monesti kapea. Tällöin tarkasteltavaksi jää useimmiten hankekohtaisesti esim. erilaiset layout-vaihtoehdot (rakennusten, laitteistojen, toimintojen sijoittaminen, volyymi tms), joilla kuitenkin sinänsä voi olla merkitystä mm. haitallisten vaikutusten lieventämiseen liittyvissä kysymyksissä. YVA-menettelyn aikana tulee myös ottaa huomioon, että sen yhteydessä tehtävien selvitysten tuloksena voi tulla esiin seikkoja, joiden perusteella voi syntyä tarve ohjelmavaiheessa esitettyjen vaihtoehtojen tai niihin liittyvien osien tai rajausten modifiointiin.

Vaihtoehtojen vertailu ja vertailumenetelmät

Vaihtoehtojen muodostamisen ohella YVA-menettelyn aikana erilaisten ympäristö-, luonto-, ym. selvitysten pohjalta tehtävä hankkeen eri toteuttamisvaihtoehtojen vertailu vaikutustarkasteluineen on yksi keskeisistä YVA-menettelyn vaiheista.

Vaihtoehtojen vertailu tulee YVA-selostuksessa tehdä tasapuolisesti ja samalla tarkkuudella eri toteutusvaihtoehtojen osalta. Vertailun tulee antaa oikea kokonaiskuva hankkeen vaihtoehtojen vaikutuksista ja niiden eroista. Vertailuun liittyvissä kysymyksissä arviointiselostuksessa on syytä esittää myös sanalliset kuvaukset eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten suhteen.

Ehdotus tarkasteltavan vaikutusalueen rajauksesta

Arviointiohjelmassa esitetty ehdotus tarkasteltavan vaikutusalueen rajauksesta on tarkoituksenmukainen.

Hankkeella tulee olemaan eri tyyppisiä välittömiä ja välillisiä ympäristövaikutuksia, jotka rajautuvat eri tavoin. Esim. maankäyttöön ja maisemaan kohdistuvat suorat vaikutukset rajoittuvat suunnittelualueen läheisyyteen. Ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat suorat vaikutukset rajoittuvat nekin pääosin suunnittelualueen lähistöllä asuviin ja liikkuviin.

Hankkeen välilliset vaikutukset voivat ulottua laajemmallekin. Kuljetuksista aiheutuu ympäristövaikutuksia, joiden vaikutusalue voi olla kaukanakin varsinaisesta hankkealueesta. Toimintoihin sisältyy yleensä myös riskejä ja mahdollisissa poikkeusoloissa tai esimerkiksi onnettomuustapauksissa vaikutukset voivat olla laajamittakaavaisia tai niiden kohdentuminen voi olla tapauskohtaista.

Vaikutusalueen laajuus vaihtelee erilaisten vaikutusten osalta. Tärkeää on tunnistaa ja tarkastella arviointiselostuksessa niitä vaikutuksia, jotka ovat keskeisiä tällaisessa hanketyypissä.

HANKKEEN VAIKUTUKSET JA NIIDEN SELVITTÄMINEN

Ympäristön nykytilan kuvaus

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen yhteydessä tulee kiinnittää huomiota alueen ja sen ympäristön nykytilan kuvaukseen ja siihen, että hankkeen vaikutusalueen asutus, maankäyttö sekä ympäristö- ja luonnonolot kuvataan riittävällä tarkkuudella selkeästi ja havainnollisesti.

Hankekokonaisuuden vaikutuspiirissä olevan ympäristön nykytilan kuvaus on keskeinen perusta sille, että vaikutusten tunnistaminen, niiden merkittävyyden arviointi ja vaikutusselvitykset tulevat kohdennetuiksi asianmukaisella tavalla ja oikeisiin asioihin ja myös, jotta tehtävien vaikutusselvitysten tuloksena saadaan riittävä kokonaiskuva hankkeen vaikutuksista ympäristön eri osa-alueisiin.

Ympäristövaikutuksia koskevat laaditut ja suunnitellut selvitykset

YVA-asetuksen mukaan arviointiohjelman tulee sisältää tiedot ympäristövaikutuksia koskevista laadituista ja suunnitelluista selvityksistä sekä aineiston hankinnassa ja arvioinnissa käytettävistä menetelmistä ja niihin liittyvistä oletuksista.

Arviointiohjelmassa on pääosin riittävällä tarkkuudella esitetty keskeiset tiedot aiemmin tehdyistä selvityksistä samoin kuin suunnitelluista uusista selvityksistä. Arviointimenettelyn aikana tehtäväksi esitetyt selvitykset on kohdennettu hankkeen kannalta oleellisiin vaikutuksiin.

Tarkasteltavat ympäristövaikutukset

Arviointiohjelmassa on tunnistettu hankkeen merkittävimmät ympäristövaikutukset systemaattisesti ja melko kattavasti.

Keskeisessä asemassa ovat mm. palvelupisteen toiminnan aikaiset meluvaikutukset, päästöt ilmaan ja ilman laatuun kohdistuvat vaikutukset, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat vaikutukset sekä haitallisten vaikutusten lieventämiseen liittyvät seikat. Vaikutuksia on syytä tarkastella ja arvioida hankekokonaisuus huomioon ottaen. Elinkaaritarkasteluperiaatteen mukaisesti selostuksessa tulisi kuvata myös laitoksen toiminnan lopettamisen vaikutukset siinä määrin, kuin se on mahdollista.

Arviointimenetelmät

Arviointiselostuksessa tulee tuoda selkeästi esille ympäristövaikutusten arvioinnissa käytetyt arviointimenetelmät ja niihin liittyvät oletukset samoin kuin se, miltä osin tarkastelu on perustunut laskennallisiin seikkoihin, mallilaskelmiin, kirjallisuuteen,

muuhun vastaavaan materiaaliin, tehtyihin selvityksiin/tutkimuksiin, maastointeihin tai haastatteluihin yms.

Päästöt ilmaan ja vaikutukset ilman laatuun

Päästöjä ilmaan aiheutuu materiaalin välivarastoinnista ja käsittelystä, metallikappaleiden polttoleikkauksesta sekä koneiden ja laitteiden pakokaasuista. Polttoleikkauksessa voi syttyä tulipaloja. Myös renkaiden välivarastointiin liittyy tulipaloriski. Ilman laatuun alueella vaikuttavat olennaisesti myös sataman toiminta ja laajennus- ja rakentaminen sekä muiden alueella olevien toimintojen päästöt ja niiden yhteisvaikutus sekä kaukokulkeuma.

Laitoksen toiminnasta aiheutuvien päästöjen vaikutus paikalliseen ilman laatuun tulee selvittää huolellisesti ottaen huomioon lähialueen asutus, ympäristöolot sekä vallitsevat tuulet alueella.

Melu

Laitoksen toiminnasta aiheutuu melua mm. kierrätysmateriaalien lajittelusta sekä koneiden ja laitteiden käyntiäänistä. Alueella on myös sataman toiminnasta ja liikenteestä aiheutuvaa taustamelua.

Meluvaikutusten arvioinnin pohjaksi ja laitoksen meluvaikutuksen selvittämiseksi on syytä laatia melumalli. Melumallinnuksessa ja meluselvityksissä tulee ottaa huomioon maastotopografia ja siinä jatkossa mahdollisesti tapahtuvat muutokset lounhinta- ja rakentamistöiden seurauksena sekä paikalliset ympäristö- ja luonnonolot, lähialueen asutus sekä vallitsevat tuulet alueella.

Ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten arviointi

Ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen vaikuttavat monet tekijät sekä erikseen että myös yhteisvaikutuksen kautta. Vaikutukset voivat olla suoria tai välillisiä. Keskeisiä tekijöitä ovat mm. melu, päästöt ilmaan, maaperään tai vesistöihin, haitallisten aineiden leviäminen sekä kuljetukset ja aineiden varastointi niihin liittyvät erityiskysymykset mahdolliset onnettomuus- tai vahinkotapaukset mukaan lukien.

Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten tunnistamisessa ja arvioinnissa tulee hyödyntää sosiaali- ja terveysministeriön (STM 1999) antamaa ohjetta ihmisiin kohdistuvien terveydellisten ja sosiaalisten vaikutusten arvioimiseksi sekä paikallisten viranomaisten paikallistuntemusta.

Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa paikallinen ja vuorovaikutuksen kautta saatava tieto on olennainen osa arviointitietoa. Lähtökohtana on hankkeen vaikutusalueen väestö- ja elinkeinorakenne, yhteisöt ja ihmisten toiminta- ja elämäntilanne. Arvioinnin osana ja tueksi ei ole esitetty tehtäväksi laajaa asukaskyselyä. Lähialueen asukkailta saatavat kannanotot ovat kuitenkin tärkeä osa vuorovaikutteista YVA-menettelyä, minkä vuoksi yhteysviranomaisen katsoo, että asukaskannanotot on syytä hankkia esim. sidosryhmä- tai teemahaastatteluin tai järjestämällä asiaa koskeva asukastilaisuus. Keskeisenä tavoitteena on selvittää, mitä vaikutuksia hankkeesta eri ihmisryhmille tai erityiskohteille voi aiheutua.

Vaikutukset maankäyttöön, maisemaan ja rakennettuun ympäristöön

Voimassa olevassa seutukaavassa laitoksen sijoituspaikka on satamatoiminnoille varattua aluetta (LV).

Kymenlaakson vaihemaakuntakaava, taajamat ja niiden ympäristöt, on hyväksytty 2006 keväällä. Kaava ei ole vielä saanut lainvoimaa. Maakuntakaavassa laitoksen sijoituspaikka on satama-alue (LS). Alueelle on merkitty kemikaalien varastoinnista johtuva konsultointivöhyke (sev).

Kotkan yleiskaavassa alue on merkitty teollisuus- ja varastoalueeksi (T). Mussalon osayleiskaavassa alue sijoittuu teollisuus- ja varastoalueelle (T).

Suunnittelualan asemakaavan Kotkan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 21.5.2007. Asemakaava on saanut lainvoiman 29.6.2007. Alue on asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T).

Laitos on tarkoitus rakentaa alueelle, joka on jo louhittu ja tasattu. Laitosalueen lopulliseksi tasoksi tulee +3...+4 m merenpinnasta.

Maankäyttöön, maisemaan ja rakennettuun ympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnin yhteydessä tulee muun ohella ottaa huomioon Ristiniemen asuinalueen lähivirkistys- ja suojaviheralueet, joiden säilyttämisen merkitys korostuu entisestään, kun sataman ja sitä palvelevien teollisten toimintojen volyymi on kasvanut.

Vaikutukset luontoon

Luontoon kohdistuvat vaikutukset tulee selvittää siten, että saadaan riittävä kuva hankkeen vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen hankealueen vaikutuspiirissä. Selvitystä laadittaessa tulee ottaa huomioon Natura-2000 verkostoon kuuluvat alueet, muut suojelukohteet ja keskeiset luontoarvot. Luontoon kohdistuvat vaikutukset voivat olla sekä suoria että välillisiä ja tämä tulee huomioida vaikutustarkastelussa asianmukaisella tavalla.

Vesistövaikutukset

Hankkeen vesistövaikutukset tulee selvittää huolellisesti. Arviointiselostuksen tulee sisältää myös selvitys suunnitellun laskeutus- ja öljynerotusjärjestelmän toimivuudesta ja riittävydestä.

Sade-, sulamis- ja valumavedet on tarkoitus koota keräyskaivojen avulla ja johtaa taasausaltaan sekä 1 lk:n öljynerotusjärjestelmän kautta sadevesiviemäriin. Sadevesiviemäroidyt vedet johdetaan purkuputkea pitkin mereen. Tällöin on mahdollista, että hulevesin liuenneet ja liettynneet haitalliset aineet kulkeutuvat mereen.

Jätteet

Laitoksen toiminnassa vuosittain syntyvistä jätteistä ja erityisesti ongelmajätteistä tulee YVA-selostuksessa esittää määrätietojen lisäksi tiedot niiden laadusta.

Rakentamisen aikaiset vaikutukset

Rakentamisen aikaiset keskeiset ympäristövaikutukset tulee tunnistaa ja niitä tulee tarkastella arviointiselostuksessa asianmukaisella tavalla.

Vaikutukset liikenteeseen

YVA-selostuksessa tulee olla selvitys hankevaihtoehtojen vaikutuksista liikenteeseen.

Vaikutukset kallioperään, maaperään ja pohjaveteen

YVA-prosessissa kartoitetaan alueen nykyinen maa- ja kallioperä sekä mahdolliset erityiset geologiset kohteet.

Alue ei kuulu luokiteltuihin pohjavesialueisiin. Arviointiselostuksessa tulee olla selvitys lähialueiden kiinteistöjen talousvesikaivoista sekä hankkeen mahdollisista vaikutuksista pohjaveden veden laatuun.

Muinaismuistolain suojaamat kohteet

Kiinteiden muinaisjäännösten samoin kuin vedenalaisen kulttuuriperinnön osalta Museovirasto on antanut lausuntonsa. Hankealueelta ei tunneta muinaismuistolain suojaamia kohteita.

Vaikutukset luonnonvarojen käyttöön

Suomen ja EU:n jätepolitiikan tavoite on edistää luonnonvarojen kestävästä käyttöä sekä ehkäistä ja torjua jätteistä ympäristölle aiheutuvaa haittaa. Laitoksen toteuttaminen edistää osaltaan luonnonvarojen kestävästä käyttöä hyödyntämällä jäte ensisijaisesti aineena eikä energiana. YVA-selostuksesta tulee käydä ilmi hankkeen vaikutus luonnonvarojen käyttöön.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Kotkan Mussalon satamassa ja sen lähiympäristössä on vireillä sataman ja siihen liittyvien teollisuusalueiden laajentaminen, jätevedenpuhdistamon laajennus, uusi rata-piha, mahdollinen PVO:n voimalaitoshanke ym. Kaikkien näiden hankkeiden ja toimintojen yhteisvaikutuksena ympäristökuormitus alueella lisääntyy, samoin liikenne, josta seurauksena on alueen meluisuuden sekä muiden päästöjen lisääntyminen aiheuttaen samalla läheisten asuin- ja virkistysalueiden viihtyisyyden vähenemistä. YVA-menettelyssä tulee ottaa huomioon alueella ja sen läheisyydessä jo olevien toimintojen ja myös pitkälle suunniteltujen hankkeiden yhteisvaikutukset ympäristöön.

Epävarmuustekijät ja riskinarviointi

Laitoksen toimintaan, hankekokonaisuus huomioon ottaen, liittyy myös erityiskysymyksiä ja epävarmuustekijöitä, joilla voi olla merkitystä esim. haitallisten aineiden päästöihin/leviämiseen ja ympäristö- ja terveysvaikutuksiin. Näitä seikkoja ja epävarmuustekijöitä samoin kuin mahdollisia riskejä tulee myös tarkastella arviointiselostuksessa.

Arviointiselostuksessa tulee käsitellä mahdollisista erityistilanteista (onnettomuudet, palot, käyttöhäiriöt, poikkeukselliset luonnonolot ym.) aiheutuvia ympäristövaikutuksia sekä toimenpiteitä / varautumista erityistilanteisiin.

Haitallisten vaikutustenehkäiseminen

Hankkeesta aiheutuvien mahdollisten haitallisten vaikutusten ehkäisemistä tai rajoittamista tulee tarkastella arviointiselostuksessa asianmukaisella tavalla ja esittää toimenpiteitä ympäristöön samoin kuin ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien mahdollisten haitallisten vaikutusten vähentämiseksi.

Maankäyttösuunnitelmat sekä ympäristönsuojelua koskevat suunnitelmat ja ohjelmat

Arviointiselostuksen tulee sisältää selvitys hankkeen ja sen vaihtoehtojen suhteesta maankäyttösuunnitelmiin sekä hankkeen kannalta olennaisiin luonnonvarojen käyttöä ja ympäristönsuojelua koskeviin suunnitelmiin ja ohjelmiin (YVA-asetus 10§).

TIEDOTTAMINEN JA OSALLISTUMINEN

Osallistumisella tarkoitetaan YVA-lain 2 §:n mukaan vuorovaikutusta ympäristövaikutusten arvioinnissa hankkeesta vastaavan, yhteysviranomaisen, muiden viranomaisten sekä niiden välillä, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä on tiedotettu ja osallistuminen järjestetty YVA-lain edellyttämällä tavalla. Yhteysviranomaisen järjestämän lakisääteisen kuulemisen lisäksi vuorovaikutusta ja osallistumista palvelevat osaltaan myös YVA-ohjausryhmän kokoukset sekä asukastilaisuudet.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa koskeva yleisötilaisuus pidettiin 20.2.2008 Kotkan Mussalon satamaterminalissa (Merituuli-toimistorakennus). Paikalla oli 21 asukasta ja sidosryhmiin kuuluvaa. Asukastilaisuus järjestettiin hankkeesta vastaavan toimesta 1.4.2008.

Arviointiohjelma on ollut kokonaisuudessaan luettavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen [www-sivuilla](http://www.sivuilla).

RAPORTOINTI

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on rakenteeltaan selkeä ja sopivan tiivis. Asioita on havainnollistettu myös joillakin kuvilla ja kartoilla.

SEURANTA

Arviointiselostuksessa tulee olla ehdotus ympäristövaikutusten seurantaohjelmaksi (YVA-asetus 10 §).

YHTEENVETO TEHDYISTÄ SELVITYKSISTÄ

Ympäristövaikutusten arviointiselostukseen tulee liittää yhteenveto tehdyistä selvityksistä ja hankkeen keskeisistä ympäristövaikutuksista (YVA-asetus 10 §).

JOHTOPÄÄTÖKSET

YVA-lain tavoitteena on kansalaisten tiedon saannin sekä osallistumisen turvaaminen ja ympäristövaikutusten selvittäminen ja huomioon ottaminen hankkeiden suunnittelussa ja päätöksenteossa. Laadittu arviointiohjelma antaa hyvät lähtökohdat

hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnille. Yhteysviranomaisen lausunnossa esitetyt painotukset ja täydennykset tulee ottaa huomioon arviointiselostusta laadittaessa.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Yhteysviranomaisen lausunto on nähtävillä yhdessä arviointiohjelman kanssa arviointimenettelyn ajan 23.4.2008 alkaen Kotkan kaupungintalolla, Kotkan kaupungin kirjastossa sekä Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksessa Kouvolassa (Kauppiamiehenkatu 4). Lausunto on nähtävillä myös Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen internetsivuilla www.ymparisto.fi/kas/yva

Johtaja

Leena Gunnar

Ylitarkastaja

Jukka Timperi

LIITTEET Arviointiohjelmasta annetut lausunnot (hankkeesta vastaavalle)

JAKELUT JA MAKSUT

Kuusakoski Oy
PL 9, Hyttipojankuja 2
02781 Espoo

Maksu: 4 370 euroa

Peruste: ympäristöministeriön asetus alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1387/2006)

TIEDOKSI

Kotkan kaupunginhallitus
Kymenlaakson liitto
Kaakkois-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskus
Kaakkois-Suomen tiepiiri, Tiehallinto
Kotkan Satama Oy
Etelä-Suomen lääninhallitus Kouvolan palveluyksikkö
Museovirasto
Kymenlaakson maakuntamuseo
Kymenlaakson pelastuslaitos
Kymijoen vesi ja ympäristö ry
Merenkululaitos, Suomenlahden merenkulkupiiri
Pohjolan Voima Oy, Mussalon voimalaitokset, Jämskäntie 1, 48101 Kotka
Kymen Vesi, PL 5, 48201 Kotka
Turvatekniikan keskus, PL 123, 00181 Helsinki
Ratahallintokeskus, PL 185, 00101 Helsinki
Oy VR-Rata Ab, Itä-Suomen ratakeskus
Ristiniemen asukasyhdistys ry, Mirja Tommila, Santaniemenkuja 16, 48310 Kotka
Yksityiset mielipiteen esittäjät (2 kpl)
Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri ry
Kotkan luonto ry
Suomen ympäristökeskus